

Strategi för upphandling och inköp

Inledning

Denna strategi beskriver vägval för att nå uppsatta mål enligt av kommunfullmäktige antagen policy för upphandling och inköp. Strategin omfattar hela förvaltningen samt andra aktörer till vilka kommunen uppdrar att upphandla varor, tjänster och entreprenader.

Arbetsätt och ansvarsfördelning preciseras i rutinbeskrivning för upphandling och inköp och uppdras till förvaltningschefen att besluta om.

Allmänt

Rättssäkerhet

Upphandling och inköp ska präglas av rättssäkerhet. Leverantörer ska behandlas på ett likabehandlande och icke-diskriminerande sätt.

Upphandling ska genomföras på ett öppet sätt och i enlighet med principerna proportionalitet och ömsesidigt erkännande.

Det är inte tillåtet att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel. Personligt engagemang eller intressen får inte prägla inköps- eller upphandlingsprocessen. För att även säkra tillämpningen av dessa bestämmelser för upphandlingar utan krav på form ska kommunens riktlinjer för direktupphandling tillämpas.

Affärsetik och sund konkurrens

Kommunen ska anlita leverantörer som har god affärsetik och som följer lagar och förordningar. Erforderliga åtgärder ska vidtas om det kommer kommunen till kännedom att det förhåller sig på annat sätt.

Målformulering och strategi

Kommunen ska utifrån ett verksamhets- och medborgarperspektiv ha den goda affären i fokus och använda skattemedel på ett effektivt sätt.

God framförhållning

Anskaffning ska planeras med god framförhållning och genomförandet ska ske enligt denna strategi. Härigenom säkerställs hela anskaffningsprocessen och att kommunen fattar beslut på rätt grunder.

Behovsstyrd upphandling

Verksamhetens behov och servicen till medborgarna ska alltid stå i fokus vid upphandling och inköp. Kommunen ska ställa krav på och följa upp önskvärd kvalitet. Behov och önskvärd kvalitet ska alltid identifieras av verksamheten för aktuellt område och sättas i relation till gällande lagstiftning och övriga parametrar som styr verksamheten och den specifika marknaden.

Framtidsspaning

Kommunen ska vara uppmärksam på förändringar och trender vad gäller produkt, tjänst, marknad och omvärld och beakta framtida utveckling och visioner i behovsanalysen.

Samverkan

För att ta tillvara den samlade köpkraften ska intern samordning eftersträvas. Där så är lämpligt sker samverkan med inköpscentral eller annan upphandlande enhet/myndighet.

Totalkostnad

Kommunen ska sträva efter att det som köps in blir ekonomiskt fördelaktigt ur ett totalkostnadsperspektiv, dvs. utöver anskaffningsvärdet även kostnaden över tid för användandet av varan eller tjänsten.

Kommunen ska vara en attraktiv kund som stimulerar marknads-aktörer att lämna anbud. Möjligheter för små och medelstora företag ska särskilt beaktas.

Avtalstrohet

Genom hög avtalstrohet blir vi en attraktiv kund som erhåller konkurrenskraftiga priser och hög leveransservice. Ramavtal och andra kontrakt mellan kommun och leverantör är bindande för alla i förvaltningen.

Leverantörsperspektiv och marknadsmedvetenhet

Genom mångfald av leverantörer, varor och tjänster skapas en väl fungerande konkurrens och bra affärer till följd. Upphandlingsunderlagen ska utformas på ett sätt som uppmuntrar företag och organisationer att lämna anbud. Kommunen ska se till att ställda krav är väl avvägda i förhållande till kommunens behov och den specifika branschen.

Dialog

Med hjälp av tidig dialog kan vi öka leverantörers förståelse för kommunens behov och vår egen kunskap om vilka lösningar som marknaden kan erbjuda. Detta hjälper oss i utformandet av kravställningen. Ogenomtänkta krav kan leda till onödigt höga priser eller att leverantörer avstår från att lämna anbud.

Tidig dialog är också ett sätt att bevaka förändringar och trender inom branschen. Finns branschorganisationer inom området som är föremål för upphandlingen kan de med fördel kontaktas för dialog och informationsutbyte.

Kommunen ska där så är befogat eftersträva dialog efter tilldelning av kontrakt i syfte att öka förståelsen för ett beslut.

Enkelhet

Den enkla processen ska stå i fokus. Onödiga krav som gör processen svårhanterlig och komplicerad för såväl den egna organisationen som för leverantör ska undanröjas.

Digitalt upphandlingsverktyg ska användas vid upphandling med krav på annonsering. Standardiserade mallar ska i möjligaste mån användas för att säkerställa kvaliteten på anbudsförfrågan, det skapar också en trygghet och enkelhet för leverantören genom ökad igenkänning och att kommunen uppfattas som en enda organisation.

Små och medelstora företag

Kommunen ska sträva efter att skapa förutsättning för små och medelstora företags medverkan i upphandling. I samma syfte ska kommunen pröva att dela upp kontraktet i mindre delar och beakta effekterna av samverkan med inköpscentraler och/eller andra upphandlande myndigheter/enheter.

Kommunen ska aktivt verka för att bidra till ett hållbart samhälle.

Etiska krav

Där så är tillämpligt och där möjlighet för uppföljning finns, ska kommunen ställa krav i upphandling utifrån FN:s barnkonvention och ILO:s åtta kärnkonventioner.

Krav på försäkringsskydd

Där så är tillämpligt ska krav ställas på utökat försäkringsskydd för anställda. Kravet ska anges som särskilt kontraktsvillkor.

Tillgänglighet

Enligt lag gäller att när det som anskaffas ska användas av fysiska personer ska de tekniska specifikationerna bestämmas med beaktande av samtliga användares behov, däribland tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Undantag får göras endast av särskilda skäl.

Meddelarfrihet

I kontrakt som tilldelas en enskild yrkesmässigt bedriven verksamhet som till någon del är finansierad av kommunen och som utgör skolväsende, hälso- och sjukvård eller socialtjänst, ska kommunen ställa krav om meddelarskydd för samtliga anställda som omfattas av den aktuella verksamheten.

Antidiskriminering

Kommunen ska där så är motiverat följa upp att leverantörer för tjänst- eller byggtreprenad följer antidiskrimineringslagen.

Miljökrav

Kommunen ska stimulera leverantörer till ökad miljömedvetenhet och att arbeta systematisk med miljöfrågor. Miljöhänsyn kan beaktas i alla led, råvara, produktion, transport och avfall men också i form av energiförbrukning och livscykelkostnader. Krav ska alltid ställas i proportion till kostnad och varans eller tjänstens beskaffenhet. Möjlighet till uppföljning är en förutsättning.

Hållbar utveckling och innovation

Kommunen ska sträva efter att främja innovation genom att efterfråga funktion i upphandling där så är möjligt. Det innebär att kommunen i möjligaste mån ska ha fokus på *vad* vi vill uppnå med upphandlingen och låta leverantören ta hand om *hur* det ska uppnås.

Kommunen ska utgå från tydliga mål och syften där uppföljning av upphandling, avtal och leverantör ska vara en central del i upphandlingsprocessen.

Uppföljning

Uppföljning krävs för att säkerställa att vi köper och får den kvalitet och kvantitet som avtalats och för att kontrollera att leverantörer uppfyller kraven i de ingångna avtalen. Uppföljning är också ett verktyg för att utveckla arbetet inför kommande upphandling.

Plan för uppföljningsarbetet ska fastställas i samband med kravställandet.

Fastställd av kommunstyrelsen 2017-03-06, § 66